

Guia elaborada per Meritxell Martí © Editorial Flamboyant

SUNAKAY

GUIA DIDÀCTICA

Flamboyant

L'INICI

- Què et sembla aquest començament?
- Quina impressió et fa?
- Per què penses que a les pàgines inicials de *Sunakay* no hi ha text?

ACTIVITAT: Posa un text a aquestes dues pàgines.

Imagina que ets l'autor o autora de la història i que comences el llibre amb aquestes imatges. **Què hi escriuries?** Un cop escrit, llegeix-ho als companys i compartiu els diversos textos.

Quan fem un àlbum tenim llibertat per crear. Podem jugar amb la imatge i el text: fer unes pàgines amb molt text i d'altres amb poc o sense.

Sunakay comença a explicar la història abans del títol, amb imatges mudes i una pàgina doble amb una sola frase. Llavors apareix el títol, sobre una imatge panoràmica on les protagonistes apareixen en petit.

ACTIVITAT: Pensa en un llibre de gènere èpic o d'aventures que coneguis.

Si l'haguessis de convertir en àlbum il·lustrat, amb quina escena el començaries?

Busca'n imatges a la xarxa o compon-la tu mateix.

ELS PERSONATGES

Dues persones, una noia i una nena, al mig d'un mar força brut. Una duu una jaqueta groga i l'altra, vermella. Les veiem en petit, dalt d'un rai (una mena de taula de *paddle surf* de fusta), remant enmig de la brutícia. A la cinquena pàgina doble descobrim que la Sunan i la Kay són germanes.

- Quina és la primera impressió que et fan aquests personatges?
- Qui són? On van? Què fan? Quines altres preguntes et venen al cap? I quines respostes?

ACTIVITAT: Pensa en la vida de les dues noies abans d'arribar a l'illa de plàstic. Inventa't el seu passat.

- On vivien, amb qui i què va passar? Com és que van acabar a Sunakay?
- Per què el llibre es titula *Sunakay*?
- Qui va batejar l'illa de plàstic amb aquest nom i per què? En una de les pàgines de l'àlbum hi trobaràs la resposta.

ACTIVITAT: Busca el significat dels noms Sunan i Kay. De quin país són originaris? Fes una llista d'altres noms possibles per a les protagonistes. Poden ser en qualsevol llengua del món. Busca què volen dir aquests noms i mira quins funcionen millor, per sonoritat o per significat.

EL NUS

L'arribada del peix a la vida de la Kay provoca un canvi en el personatge.

- Què creus que sent la Kay mirant el seu peix?
- I què penses que li passa quan se submergeix i ha de sortir de seguida de l'aigua?

Quan es troba amb la situació dramàtica, la Kay diu: **«Vaig agafar la bossa i vaig córrer, lluny, molt lluny del nostre món de plàstic. Sense el peix, allò ja no era casa meva. Ja no hi volia viure més.»**

- Per què penses que la mort del peix la trasbalsa tant? Fins aquell moment, havia viscut en aquell mar de plàstic sense qüestionar-se res. Per què en aquest moment sí que ho fa?

La mort del peix desencadena la fugida de la Kay, l'aparició d'un element màgic i el viatge a un lloc insòlit.

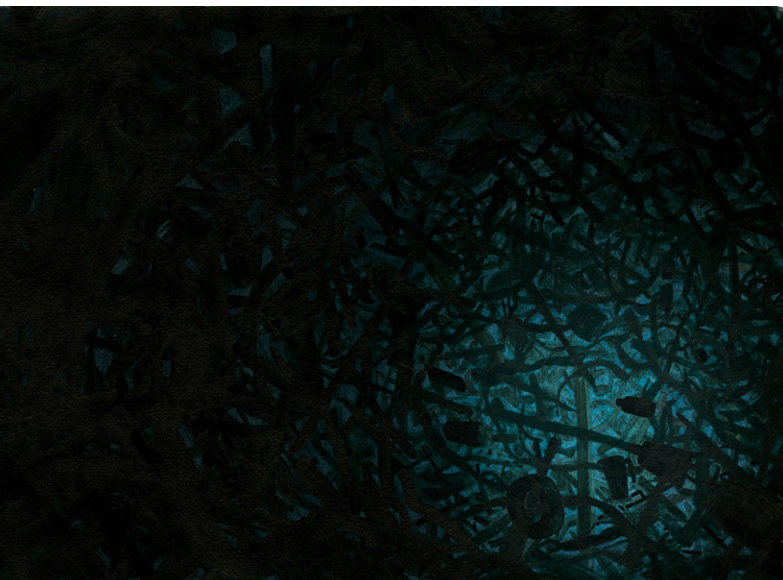
- Què és aquesta bombolla? D'on sorgeix?
- I aquesta cova i la gran anemone..., com és que hi ha un lloc així en un mar tan brut?

ACTIVITAT: Pensa i escriu un text per a aquesta pàgina doble muda. Un cop escrit, observa quin tipus de text t'ha sortit: descriptiu o narratiu? En primera o tercera persona?

Pots fer aquest exercici amb altres pàgines mudes de l'àlbum i compartir amb altres participants (a l'aula, al club de lectura, etc.) les diferents versions.

EL CLÍMAX

I arribem a un dels moments més intensos del llibre. Que més sacsegen emocionalment. I que tot i estar despullats de text (potser per això) més lectures provoquen.

Aquestes dues pàgines dobles, una negra i la següent molt blanca, generen un contrast. Podem preguntar-nos:

- Per què la pàgina fosca és quasi negra i no negra del tot?

Una pàgina negra és molt dura visualment i ha d'estar molt justificada. Aquí ho està. Aquesta escena, que marca un tall en la història, mostra uns fets que s'estan produint davant dels ulls del lector: tot un món s'està enfonsant. Sunakay, la llar de les heroïnes, es fon en un remolí.

Aquest és el clímax de l'obra.

Tot seguit, veiem un primer pla de la Kay. La petita protagonista reapareix i cerca la germana. La veu es va fent petita a mesura que el paisatge es va fent gran.

Què ha passat aquí?

Aquí veiem un zoom out (càmera que s'allunya).

Per què creus que s'ha fet servir aquest recurs tan cinematogràfic?

Quin efecte produeix aquí?

Et proposem algunes respostes. Pensa quina o quines t'hi encaixen més: per donar perspectiva, per entendre la magnitud del desastre ecològic o per transmetre la sensació de solitud en el personatge.

FINAL: OBERT O TANCAT?

Quan parlem de canvi climàtic i reptes ambientals, sorgeixen dues reaccions: pessimisme i esperança.

- Quina tries tu?
- Llegint el final de *Sunakay*, què penses: resoldrem els grans problemes ecològics?

Sunakay planteja obertament aquest dubte, malgrat la mort, la destrucció, la pèrdua (ha mort el peix, s'ha destruït l'illa, la costa ha quedat colgada de porqueria...).

ACTIVITAT: Busca alguna notícia actual sobre els oceans. Pots entrar, per exemple, al web de l'ONG WWF i clicar a la pestanya «El nostre treball > Oceans».

Investiga què es fa i què més es pot fer per mantenir els mars i oceans lliures de plàstic.

ON ÉS LA SUNAN. Aquesta és una de les grans preguntes del final de *Sunakay*. Abans de respondre, observa bé aquesta pàgina i rellegeix la frase.

- Si «la Sunan no ha tornat al mar»... , on és, doncs?
- Observa la Kay. De qui és, la jaqueta groga que porta? Quin ha estat el darrer cop que hem vist aquesta jaqueta? Busca-ho a les pàgines de l'àlbum.
- Què significa per a tu, que la Kay dugui posada aquesta jaqueta?

Pel que fa a un dels personatges, *Sunakay* té un final obert. El llibre deixa que el lector triï què li ha passat.

- Què tries tu? Et sembla que la Sunan és viva o morta?

UNA INTERPRETACIÓ: Entremig dels munts de brossa que el tsunami ha dut a la platja, la Kay ha trobat la jaqueta de la Sunan. I la Sunan? Aquí s'obren les possibilitats:

- LA KAY HA TROBAT LA SEVA GERMANA, AMB LA JAQUETA A LA MÀ.
- LA SUNAN ÉS VIVA, FERIDA O INCONSCIENT.
- HA PATIT LESIONS QUE NO LI PERMETEN TORNAR A CAMINAR.
- ESTÀ BÉ I TREBALLA A LA COSTA.
- LA SUNAN ÉS MORTA.
- LA KAY HA TROBAT LA JAQUETA, PERÒ NO LA SUNAN.
- LA DONA PER DESAPAREGUDA, POTSER ALGUN DIA ES RETROBARAN...

Podem especular molt sobre aquest punt, perquè el text no ens ho diu. El que el text diu segur és que la Sunan ha sortit del mar. És viva o morta? Això no ho sabrem mai del cert. La imatge no ho mostra i el text no ho diu, per permetre al lector una llibertat necessària, la que la seva experiència vital, personal i emocional li permeti de fer.

Aquest final, obert al dol o a l'esperança, és un final obert també a nous horitzons (vitals i narratius) on, com en tota bona història èpica, l'heroïna albira un nou destí.

Et llancem una darrera pregunta:

- Quin significat tenen les criatures en barca que envolten la Kay?

ACTIVITAT: Imagina un altre final per a *Sunakay*. Pensa com construiries aquest final des del moment de la fosa en negre. Seria mut o amb text? Seria tancat o obert? Quina sensació voldries produir en el lector? I com ho aconseguiries?

